

ThianLō LekThêng Tē Jī Kòan

天路歷程 第二卷 Tē 6 Chiuⁿ

Kengkè Kukhiam, Im ê sóchāi

Tāi ke lóngchóng tùi soaⁿpho lókhì Kukhiam ê kénglāi. Chit ê soaⁿ putchí chhiâ, lō' iā kút. Lútō' hiah ê lāng inūi siósim kiâⁿ, tit kàu soaⁿē lóng bô póahtó.

Kàu pīⁿtōe, Kèngkhiân ká Lútō' kóng, Lí ê tiōnghu tú tiòh Môkúi Apholún kap i siothâi ê sóchāi lí chia bô hñg, chit ê tãichì lí liōngpit ũ thiaⁿkìⁿ. Nāsī lín m̄ sái siuⁿ kiaⁿ, chhengchheng chit sim óakhò Chú ; koh ũ Chú ê lō'pók Tījînióng hōsàng, góa ñgbāng lín òe pēngan.

Hiânti, Kèngkhiân tùi Tījînióng kóng, Thoktiōng lí lō'nh chiàukò in, góan beh tòtng khì. Tùi hittiáp nñg lāng tòkhì Bíkiong.

Lútō' kap Simchū chham sī ê kiáⁿ, tē Tījînióng chìnchēng khì. Tījînióng ká Lútō' kóng, Lán kàu Kukhiam ê tōehng m̄ sái kiaⁿ, nā m̄ sī kakī jiá chaiē, ũ símmih thang hāi lán ah ? Kitoktō' tī chia gū tiòh Apholún kap i siothâi ê siūkhó, lóng sī inūi lóhsoaⁿ ê sī ũ kúi pái táhtian lókhì, kìⁿnā kiâⁿ lō' ê lāng lóh chit ê soaⁿpho, táhtian lókhì kàu Kukhiam kénglāi, chiū òe tú tiòh Apholún. Lāng kóng, chit ê tōehng sī putchí hiám, góa kóng m̄ sī ; he sī kakī ê chhògō ! Sói òe jiá chaiē kap tōehng lóng bô kansiap.

Ngákok ká Lútō' kóng, Lāubú ah, chēngbīn ũ chit ê pipai, chhiáⁿ lí lâikhì khòaⁿ pānih siá símmih jī. Lútō' kàu hia chitē khòaⁿ pānih ê jī, ũ siá Kitoktō' tī Kukhiam kàilāi tú tiòh Apholún, sī inūi lóhsoaⁿ táhtian lókhì, āulāi kiâⁿ lō' ê lāng *eng[èng]kai ēng i chòe kékài.

Lútō' ká Tījînióng kóng, pāi ê jī kap lí ê òe lóng saⁿtāng, bēngbēng sī góa ê tiōnghu inūi táhtian lókhì, chia òe tú tiòh hit ê kankhó.

Tījînióng kóng, Lūn kàu Kukhiam ê sóchāi, thótōe putchí pūi, chhutmiñ putchí chōe, sèkan bô chit ê sóchāi pí i khah hó. Lāng nā hēthiⁿ kàu hia, khòaⁿkìⁿ tiū'á āmām, hoe âng, chháu lék, chiū òe hiáutit chit ê sī hó sóchāi. Góa ũ kúinā ê hó pēngiú, ũ chhân tī chia, nīnī chēngchoh putchí ũ siusēng ; kiâⁿ lō' ê lāng kàu chia, ài chit lō' chhinchiūⁿ chit sóchāi.

Taⁿ, kóng kàu Tījînióng kap Lútō' in tī lō'nh, ná kiâⁿ ná tâmlūn, khòaⁿkìⁿ lō'piⁿ chit ê boktōng, chhī chit tīn iūⁿ. I ê ichiūⁿ sī chhòpò ê khóansit, i ê bīnmāu sī anlók ê khìsiōng, kakī chit ê chē hí chháupōnih teh gīm si. Chènglāng thēngkha thiaⁿ i gīm símmih si. I gīm kóng : —

Pe nā bô kōaiⁿ, siak chiū bōe tāng,

Khiampi òe iāⁿ kiaungō :

Husim ê lāng tit tiòh Chú un,

Kiùchú chhōa i kiâⁿ lō'.

Góa taⁿ bô pù, kationg pīnhân,

Chóngsī tichiok móasim :
Taⁿ Chú hō' góa lāigōa pengan,
Chūjiân iâⁿkè ñgkim.

Nā hō' chíⁿchâi pāihōai góa sim,
Chiū bōe tit kàu thiⁿmñg :
Châi sè kàu ēng, síau sengthian,
Góa khòaⁿ chiūsī kútñg.

Tijñióng tùi Lútô' kóng, Lí ũ thiaⁿkìⁿ che lāng teh gĩmsi mah ? I sui bô símmih miâsiaⁿ, chiáh, chhēng iā bô hó, thiaⁿ i ê òe, chūchāi khòaⁿóah, pí hit hō chiáh hó mih, chhēn tiútōan, ũ chòe koaⁿ ê lāng iâⁿkè chōechōe. Kiám m̄ sī chit sóchāi hó ê pĩnkù mah ? Chú tī sèkan ê sí, putchí tēngì Kukhiam che sóchāi. Thiⁿkhì, chúithó kap Chú ê sēng chēng saⁿháp, siôngsiông tiàm chia, Chú chai kiâⁿ lō' ê lāng kàu chia putchí ũ lĩek, sói lâu che sángiáp, pĩpān khóanthāi kiâⁿ lō' ê lāng.

Héksī tiàm Kukhiam, héksī tùi Kukhiam kengkè, chiong chhānnih só siu ê lĩek pangchān in. Che Kukhiam ê sóchāi, phianphian thang siámpī chēnglāng ê kiáujiáu, thang bián sèsiók lólók. Lāng ài kiùkhàm Sēngchheh, kángkiù chinlí, tī chia putchí hó, inūi bô símmih kiáujiáu. Tāiseng Kitoktô' tú tiòh Apholūn, sī inūi pát hāng ê tāichì, m̄ s 1 chí sóchāi pháíⁿ, góa íkeng kóng lah.

Simchū kóng, Góa tī Kukhiam putchí chūchāi, pí pát sóchāi khah anún. Góa kakī siūⁿ, tekhhak sī háp chúithó, hit hō lāujiát ê sóchāi, chhia bé ónglāi, lāng ê siaⁿ hōahōakún, góa m̄ ài ánni. Chhengchheng che sóchāi kài hó, thang chēngchēng séngchhat kakī simkoaⁿ kap só chòe ; siūⁿ kàu góa lái ê inūi, góa ê lōbé, chai simkoaⁿ pí tāiseng khah khòai siū kámhò. Ōe hóanhóe lâu baksái, kám Chú ê un, simlāi chaphun anlók. Tāiseng Kitoktô' tùi chia kè, m̄ nā tú tiòh Apholūn ê kankhó, iā thāiiâⁿ Apholūn ê khòailók ; tōa siaⁿ gĩmsi oló Chú. Che Kukhiam kiám m̄ sī chinchàⁿ hó ê sóchāi mah ?

Tijñióng kóng, Simchū teh kóng, Kukhiam hó sóchāi, tiòh ; góa kúinā pái tùi chia kè, kàu chit sóchāi chai putchí pĩⁿtháⁿ. Góa pòhō' kiâⁿ lō' ê lāng kàu chit sóchāi iā chaphun ê khòaⁿóah. Chú púnjiân ũ kóng, Kìⁿnā khiamsùn ê lāng, góa tekhhak kap i tīhia, óahⁿtāng i ê simsīn, hoaⁿhí i ê chikhì (Ísàia 66 : 2) . Tit tiòh Chú anùì ê khóanthāi, tháithó m̄ anlók ?

Satbójíⁿ mñg Tijñióng kóng, Góa ê pē tī chia kap Môkúí siothāi, tàutí sī tálòh nih ?

Ìn kóng, Chēngbīn bô lōa hñg ũ chit sóchāi miâ kiò Bōngun. Kè Bōngun ũ chit ê soaⁿkhiah, jip soaⁿkhiah, Kitoktô' chiū tú tiòh Apholūn kap i siothāi, chōechōe kiâⁿ lō' ê lāng kàu chia, iā tú tiòh chit ê kankhó.

Kiâⁿ tiáp'ákú, tāike kàu soaⁿkhiah. Tijñióng ká Lútô' in kóng, Chia chiūsi lín tiōnghu kap Apholūn siothāi ê sóchāi. Lín kiám bô khòaⁿkìⁿ thòkha iáu ũ táh khajiah kap atchih ê chìⁿ mah ? Hitsī Kitoktô' iáu sng hótáⁿ, Apholūn thāisu chiū cháukhì Imē ê tōehng. Tī hia ũ chit ê

pipâi, pâinîh ù si, kóng Kitoktô' thâiiâ" ê tâichì. Tâike chìnghêng khi khòa" pâinîh ê si.

Chhutliáu Kukhiam, chiū kàu Imē kàilāi, kiâ" che Imē pí hit ê Kukhiam, lō' khah hng koh thang kia". Tútu kàu chia thia"ki" thókhùi kiò khó' ê sia", Lútô' sî ê kiá" thia"ki", hiah" chittîô ; Lútô' kap Simchû bîn chhinchhiū" thôsek. Tījînióng anù in kóng, M̄ sái kia". Tâike chiah chìnghêng khi, kè chit chām lō', hutjiân chaikiò tōetāng chhinchhiū" tōē khangkhang chitpoa", koh hónghut thia"ki" chōa teh háu ê sia".

Hiah ê kiá" mng Tījînióng kóng, Chit sóchāi chin thang kia", kiám bē kàutè mah ? Ìn kóng, Tâike chí kóan pàng sim, nāsī kha teh kiâ" tiòh sòejī, kia"liáu hō' pòa"bésoh pòatô.

Chittiap Ngákok kia" kàu phòapī", Lútô' thèh Seksī só' sàng ê phûtôchiú, thîn chittiam'á hō' i lim, lim liáu chiū ūnūn'á hó. Chènglāng koh chìnghêng kiâ" kàu Imē póa"tiongtng ; Lútô' kóng, Chèngbîn ū kòabút, góa tāseng lóng m̄ bat khòa"ki".

Ioksek kóng, Lāubúah, sī símmih mih ? Ìn kóng, Sī khiapsi m̄ hó ê mih. Koh kóng, Tautí sī símmih mih ? Ìn kóng, Góa kóng bōe chhut, ta" ná kiâ" ná kūn, lī lán bō hng, beh kàu lah !

Tījînióng ká Lútô' kóng, Lín nāsī kia", thang tiám góa ê sinpi". Hit sí Môkúi titthau lâi kàu bînchêng, lâimpi" bō khòa"ki". Tījînióng kóng, Sèngchheh ū kóng, "Kūchòat Môkúi, Môkúi chiū līkhui lí." Lán òakhò Chú m̄ sái kia", i khòaikhòai thèkhi.

Tâike tui hoattō' lióhliòh'á hòngsim koh chìnghêng khi. Kiâ" koh chit chām lō', Simchû óatthau chitē khòa", Hónghut khòa" chitchiah sai the jip in, cháu putchí khòai, háu ê sia" thang hō' lāng chin kia". Tījînióng khòa"ki" sai lâi, i chiū cháukhi āubîn kínkín títng i. Hit chiah sai khòa" chit hō' khóansit, chiū tòthè, m̄ ká" chìnghêng.

Tâike koh kiâ", Tījînióng iugōan chòe thâu chêng chhōa in, tittit kàu chit ê sóchāi, hónghut khòa"ki" chit ê tōa khi" hōai" tī lōnih. Hutjiân koh ū bátbát ê ianbū jia chènglāng, oām lóng bō thang khòa".

Lútô' hiah ê lāng tiòhkip kóng, ta" beh cháii"iū" ?

Tījînióng kóng, M̄ sái kia", khiā chia chhiá" thèngghāu, Chú tekkhak ū hoattō' thang kiù lán.

Chit sí chíu thia"ki" pisiong ê sia", pí tāseng kohkhah tōa. Koh khòa"ki" thòkha hé kap ian lóngchóng chhèngkhilâi.

Lútô' ká Simchû kóng, Kàu chit ê sóchāi chiah chai góa ê tiōnghu só' tú tiòh ê pí lán koh khah kankhó. I chhengchheng chit lāng tichia, lán kúinā lāng chòe phōa" ; i m̄sī tichia, lán jitsī kàu. I hō' Môkúi tī" tiòh, sèbîn putchí gūihiam, chhinchhiū" beh hō' i ê sengkhu chhùichhùi. Suibóng thia"ki" Imē tōehng putchí thang kia", nā bō kàu chia iā m̄ chai. Sèngchheh ū kóng, "Góa ū hōanlò pisiong, chhengchheng kakī ōe hiáutit ; góa ū hoa"hi khòailòk, pátlāng bō hūn." Tichia sitchāi thang kia".

Tījînióng kóng, Lí kóng bō chhò, nāsī Sèngchheh koh kóng,, "Kì"nā ū kèngui Chú ê lāng, tī oām ê tiongan teh kiâ", *eng[èng]kai khò Chú ê miâ, ēng I chòe bōiū".

Góa íkeng kúinā pái tui Imē kengkè, ū sī pí chittiap khah oh siū. Suibóng sī ánni, lí khòa" góa

iáu ū óahmiá, góa m̄ sī kakī ōe kiù, sói m̄ káⁿ phínphóng, nāsī chitsī ñgbāng Chú kiù lán. Chhiáⁿ tãike saⁿkap lâi kító, Chú ōe chiong lán ê oàm pìⁿchòe kng, kóaⁿ khui lóngchóng ê Môkúi. Tùi chittiáp pekchhiat kiù Siōngtè.

Siōngtè chún in ê sóⁿ kiù, chinchiaⁿ chiong hūnbū sòaⁿkhì, hiánchhut kngkng ê jítthâu. Koh tãike sóⁿ khòaⁿkìⁿ cháh lōⁿ ê khiⁿ, taⁿ iáh bô lah. Lútôⁿ hiah ê lāng koh chinchêng kiâⁿ, iáubē chhut Imē ê sóchāi, phīⁿkìⁿ chit chūn ê chhàubī, simlāi m̄ khòailók.

Simchū ká Lútôⁿ kóng, tī ōehm̄ng ê sóchāi, Seksī ê chhù, Bíkiong ê lāibīn, lóngchóng *khòaiⁿ[khòan]ⁿóah, kàu chia tãi put siongông.

Satbójíⁿ kóng, Tùi chia kengkè chiū hó, nāsī tiàm chia tekkhak bōe chòetit. Lán tī lōnih tú tiòh chiah ê kankhó, kàu Sūnsoaⁿ ithoat ná *khòaiⁿ[khòan]ⁿóah, Chú inūi ánni hō lán siūkhó iā thang.

Tijînióng ìn kóng, Lí suibóng chió hē, thiaⁿ lí kóng ōe putchí ū tōa lāng ê kiànsek.

Satbójíⁿ kóng, Góa cháchêng ēng chit ê kng kap hó kiâⁿ ê lōⁿ liáhchòe pēngsiông ê tãichì. Taⁿ, nā chhut chit ê Imē, góa tekkhak ōehiáutit kng kap hó kiâⁿ ê lōⁿ, sī ohtit tit tiòh.

Tijînióng kóng, Bô lōakú tãike thang chhut Imē ê kénglāi.

Tãike teh kiâⁿ, Ioksek kóng, cháíⁿiūⁿ iáubē khòaⁿkìⁿ Imē ê gōabīn ? Tijînióng kóng, Lí tiòh sòejī kiâⁿ, tiápⁿákú chiū ū tiuⁿtauⁿh ê sóchāi. (Tãike thiaⁿ chit kù ōe, sòejī ūnⁿákíâⁿ, suibóng bōe hō tiuⁿtauⁿh pòanⁿtó, iáh bô khòai kiâⁿ) . Góan lâi, lōnih chópêng pún ū chit ê chhim kau. Hutjiân khòaⁿkìⁿ kaulāi ū chit ê sinsi, sengkhu ê bah lóng nōa. Hit ê sílāng sī hō tiuⁿtauⁿh pòanⁿtó, tuiték hāmhai i. Tijînióng kí sinsi kóng, Chit lāng miâ kiò Hongtong, i sí tī chia kúinā jít lah. I sí ê sí, chit lāng miâ kiò Kínsin kap i kàu chia. Kínsin bô hō tiuⁿtauⁿh pòanⁿtó, tôcháu chhutkhì. Lín ioh bōe chhut, ū lōachōe lāng sí tī chia ; suibóng sī ánni, ū lōachōe lāng kiâⁿ che lōⁿ hótáⁿ tittit khi, bô lāng hōsàng i, iáh bô iàukín. Tãiseng Kitoktôⁿ bô sí tī chia, iáh sng ohtit tit tiòh ê, inūi i ê sînsim kiankò ; iáh sī Chú sóⁿ kéngsóan ê lāng, sói bô tōa sionghāi. Siatsú m̄ sī ánni, tekkhak ōe sí.

Tãike chinchêng kiâⁿ, koh kè chit chām lōⁿ, chhutliáu Imē ê kéngkài, kàu Pàpek ê tōngkháu. Chit ê Pàpek putchí tōa hàn, i ê chhùi chin gâu kóai lāng, sói kè lōⁿ ê siàuliân lāng, chōechōe hō i kóaikhì. Taⁿ i chhutlāi kiò Tijînióng kóng, Góa íkeng kúipái hoanhù lí m̄ thang ánni.

Tijînióng kóng, Sī símmih tãichì ? Hit ê lòlāng kóng, Sī símmih tãichì lí chai lah. Góa tekkhak beh chótòng kàu soah. Tijînióng kóng, Lí nā beh kap góa siothāi, tiòh tãiseng kóng bēng sī símmih tãichì. Hiah ê hūjīnlāng chham gínnaⁿ teh khiā, kiaⁿ kàu ngiáuhngiáuhchhoah, m̄ chai beh cháíⁿiūⁿ.

Lòlāng koh kóng, Lí thauthéh góan chit sóchāi ê mih, chòe ok chhat. Tijînióng kóng, Lí chit ê ah ! Lóng m̄ sái pauhām kóng, tiòh tittit kóng bēng lah.

Tijînióng kóng, Lí chòe liáh lāng ê lāng, siôngsiông chhōa hūjīnlāng, gínnaⁿ, chiâⁿ tūn khi

gōakok, hō' góan ê kok soebî.

Tijînióng kóng, Góa sī thiⁿténg Siōngtè só' chhe ê, lâi khng ū chōe ê lāng hóanhóe kòepìⁿ. Iáh hoanhù góa chhōa lâmhū lóiu chhut àm chiūkūn kng, līkhui Sattàn ê kōan, kui tī Siōngtè (Hēngtōan 26 : 18) . Lí nā beh chótòng chit ê tãichì, iā beh siothâi chòe lí lâi.

Lòlāng chhiú kiáh chit ki thui chiū chìnchēng, Tijînióng iā puih to chìnchēng khi ngiáchih i, liāmpiⁿ kauchiàn. Lòlāng chiū kòng tiòh Tijînióng chit kha hō' i kũilòhkhì. Lútô' in khòaⁿkiⁿ ánni chiū háu. Tijînióng kín pekhílâi, koh kauchiàn, phuìh tiòh Lòlāng ê chhiú.

Iáukú koh teh kauchiàn, iok ū chiâⁿtiám*chēng[cheng] kú, kàu nng lāng phīphīchhóan, kōaⁿ lâu thong sengkhu. Nng lāng chiū hiohkhùn. Tijînióng chòe i kító. Chóngsi Lútô' khòaⁿ in teh siothâi ê sí, chiah ū teh háu nātiāⁿ.

In chhóan tiāⁿ, chiū koh kauchiàn. Tijînióng chhutlát phut Lòlāng hō' i tó tōe. Lòlāng kóng, Bānchiah, hō' góa koh khílâi. Tijînióng chún i. Lòlāng pekhílâi, nng lāng chiū koh kauchiàn. Lòlāng ēng thui'á kòng Tijînióng, hiámhiám kòng tiòh thaukhak.

Tijînióng tōa siūkhì, táh chìnchēng ēng to tit chhák i ê hiápē. Lòlāng chiū pòató hūnkhì. Tijînióng chiū chām i ê thau. Lútô' khòaⁿkiⁿ ánni chiah hoaⁿhí. Tijînióng iā kámsiā Siōngtè kiù i. Tãike chiū thiáp chiòhthau chòe thah, chiong Pàpek ê thaukhak hē tī téngbīn. Ēbīn siá jī hō' kè lō' ê lāng chai sī símmih lāng thâi i.

Taⁿ góa khòaⁿkiⁿ Lútô' in chiūⁿ lāng só' thūn ê soaⁿ ; chit ê soaⁿ sī beh hō' kè lō' ê lāng òe thang sikhòe khòaⁿ. (Tãiseng Kitoktô' tui chit ê soaⁿténg ū khòaⁿkiⁿ Chīntiong) . Lútô' in chiū chē tīchia limchiah koh hoaⁿhí, inūi thoatlī tuiték ê chhiú.

The chiah ê sí, Lútô' mng Tijînióng kóng, Lí kap tuiték kauchiàn ū siūsiong ábô ? Īn kóng, Bô símmih iàukín, ū liòh'á siūsiong nātiāⁿ. Suijiân ánni, m̄ sái kiànsiàu, jóantng chòe pínkù ū thiàⁿ góa ê Chú iā ū thiàⁿ lín, koh kàubé góa iā ū tit tiòh tōa ê pòsiúⁿ (II Kolímto 4 : 811) .

Lútô' koh mng Tijînióng kóng, Hitsí lí khòaⁿ hit ê Pàpek kiáh thui'á lâi ū kiaⁿ mah ? Tijînióng kóng, Bô, inūi góa bô óakhò kakī ê khùilát, sī óakhò bān kōanlêng ê Chú.

Lútô' koh mng kóng, Pàpek ū kòng hō' lí kũilòhkhì, hitsí lí ê sim cháíⁿiūⁿ ? Tijînióng kóng, Hitsí góa teh siūⁿ góa ê Chú iā ū tú tiòh tuiték, kàu bé ū khah iāⁿ.

Máthài kóng, Tãike nā kóng liáu, chhiáⁿ chún góa kóng kúikù. Chiàu góa ê ikian, Siōngtè chin hó khóanthâi lán, chhōa lán chhut Imē ê sóchāi, kiù lán thoatlī tuiték ; ánni góa teh siūⁿ chittiáp liáuāu, lán tiòh choansim óakhò Siōngtè, lóng m̄ sái gīngái, inūi tui lán só' tú tiòh, chiū thang chia I putchí thiàⁿ lán.